

A FRANCIA RENESZÁNSZ KÖLTŐIBŐL

Maurice Scève
(1511—1564)

A „DÉLIA“ STANCÁIBÓL

A hajnal a csillagokat kioltva
Elővonta a mélyből a napot,
Midőn Apolló szállt a horizontra
S a hegyre arany koszorút rakott.
Akkor a ködből, melyben zaklatott
Gyász-idején a gondolat tanyázott
S átgöyötretett velem sok éjszakát ott,
Kiszólitottam ittas lelkem én.
Az letörülte könnyem, s fölviláglott
Életem Napja, mint egy tünemény.

*

Bennem a fogyó évek s évszakok
Sok hazug dísze lassankint levásott.
Szállnak napok, hónapok, évadok,
S elcsúfítják majd arcodat a ráncok.
De erényed, melynek idő nem ártott, —
Mint szél dagad szálltában egyre jobban, —
Mind metszőbb tüzellel tündökölve lobban
Kihült szemed holt tükrén fényesen.
S így élve, el nem száradó burokban,
Öröklétű lesz, mint a végtelen.

*

Az óceán apályát és dagályát
És folyton forgó földünk körzetét,
A hegyek halmos vagy horgas határát
S minden hely nappalát vagy éjjelét,
S betölt minden hiányt is a te szép
Szigorod, melytől elepedek én.
Így szárnyalsz át az évek ezredén
S a planéták egével így vetekszel,
Vitorlát bontva vágyam tengerén,
Ki világot hódíthatsz szent neveddel.

Pierre de Ronsard
(1524—1585)

ELÉGETNÉM

Elégetném, hogy égbe szálljak át,
Koloncát földi lényem alkatának,
Hogy Herkulesként, lángolva találjak
Az istenek közt örökös hazát.

Szellemem máris, megváltó javát
Áhítva, vak húsomban egyre lázad
S máglyát emel, hogy szemed sugarának
Tüzében áldozza fel önmagát.

Ó szent parázs, ó égi tűz hevének
Szikrája, gyujts fel és porhüvelyem
Halhatatlan lángoddal úgy emészd meg.

Hogy a mennybe suhanva, meztelen
Lélekkel imádhassam odafenn
Szépséged kútfejét, az ősi Szépet.

ÓDÁCSKA

Elhallgass végre, csacska fecske,
Mert megkopasztlak, Istenemre.
Ha elcsiplek, vagy kést fogok
S kimetszem azt a kicsi nyelved,
Mely reggel annyit feleselget,
Hogy szinte belekábulok.

Tőlem dalolj, amennyi tetszik,
Nappal vagy éjjel, déltől estig:
Kölcsön adom az ereszem.
De reggel, kérlek, föl ne ébressz
És karomból ne tépd ki édes
Álmom kincsét, a kedvesem.

Joachim du Bellay
(1525—1560)

SZONETTEK

Ki keresed, Rómában Róma hol van
S Rómában Rómát sehol nem leled,
Nézd e vén palotákat, íveket
És oszlopokat: ez itt Róma romban.

Mennyi gög s mennyi törmelék! ki zordan
lgát a fél föld nyakába vetett.
Végül magát szelídítette meg,
Az elmulás zsákmányává omoltan.

Rómának Róma lett emlékjele
És Rómát csupán Róma győzte le.
S csak a Tiberis, az elsiető

Marad Rómából. Ó világi álság!
Ami szilárd, megőrli az idő,
S az illó állja az idő futását.

*

Nyomorult az a föld, melynek királya látván
Se lát, csupán a más szemével, és aki
Hallani sem akar, csak udvaroncai
Fülével; vak, süket és néma, mint a márvány.

Ilyenek ők. uram, kiket szobájuk árnyán,
Mint szelencében, úgy szoktak ma tartani,
Hogy el ne kopjanak és népük kinjai
Át ne hatoljanak kalitkájuk magányán.

Ezek, mint gyermekek, ágyúkkal és hadi
Zászlókkal háborút szeretnek játszani,
Míg tartományukat ellenségek rabolják;

Akár az, aki rég egy torony tetején,
Szétekintve a láng hullámzó tengerén,
Dalolva mulatott, míg a tűz falta Tróját.

*

Már kertje kóbor csillagseregét
Egybeszedte az Éj: s hogy köd lakába
Érjen, míg rá nem ront a nap világa,
Hajszolni kezdte ében szekerét.

India felől piroslott az ég,
A Hajnal szőke fürtjét szétzilálva
Gyémánt harmatot szitált a világra,
És gyöngyösen fölcstillámlott a rét:

De im, nyugatról, mint egy élő csillag,
Nyájas folyóm! zöldellő partjaidnak
Gyöpére száll egy Nimfa és kacag;

S akkor, ez új Hajnal láttán, a széken
Kettős pirjával lobban föl az égen
Az indus és az anjou virradat.

Jean Passerat
(1534—1602)

AZ UDVARI BOLOND HALÁLÁRA

Meghalt hát a bolond; láttam is temetését;
De föltámasztani szinte csak rajtad áll:
Ruházd rá örökét egy költőre, Király;
Költő, bolond: rokon természetű e két nép.

Annak teher a rang, ez megveti szeszélyét;
Pénzével, ha akad, mindkettő rossz kufár;
Derűre-borura könnyen okot talál,
S ha szól: ez oktalan, az csupa vak merészség.

A költő homlokán zöld dísz a cserfalomb;
Sárga sipkát visel zöld pettyel a bolond;
Rímet pattant amaz, emez meg rímre pattan.

Bár abban semmikép sem illünk össze mi,
Hogy a bolondot a szerencse kedveji.
Költők iránt viszont többnyire hajhatalan.

Gabrielle de Coignard
(?—1594)

TE AKAROD

Te akarod és én is akarom,
Te akarod, ó én szerelmes fényem,
Te akarod, hogy legyek engedékeny
Titkon viselni sok nyugós bajom.

Szívem gyász, testem csupa fájdalom,
Mert egészségem immár oda régen;
Taníts meg engem minden szenvedésem
Zúgolódások nélkül hordanom.

Akarom a keresztet s kin viselnem,
Szenvedni akarok s utána menten
Visszakívánom egészségemet.

Bensőmben, érzem, titkos harc mar engem,
Testem ellen tusakodik a lelke,
És béke köztük soha nem lehet.

Rónay György fordításai